

واکنش عبدالناصر همتی
به اظهارات رئیس کل بانک مرکزی:

FATF داخلی شوخی است

رئیس بانک مرکزی دولت دوم حسن روحانی در گفت‌وگو با برنامه «صندلی سبز» در واکنش به سخنان محمدرضا فرزین، رئیس بانک مرکزی دولت ابراهیم رئیسی که گفته باید سوئیفت و FATF خودمان را داشته باشیم، گفت: من نمی‌دانم چرا ایشان چنین نکته‌ای را گفته‌اند و بعید می‌دانم این موضوعات را ندانند و شاید به اشتباه چنین حرفی نقل شده است.

او افزود: اولاً در FATF، ۲۰۰ کشور و نهاد عضو دارد و در واقع یک گروه مالی است به این معنی که تلاش می‌کنند ضوابطی را برای نقل و انتقال پولی و مالی در دنیا طراحی کنند و کشورهای عضو باید تعهداتی دهند که اصولی را برای جلوگیری از تروریستی و پولشویی رعایت کنند پس این را نمی‌شود خودمان انجام دهیم. همتی گفت: برخی گفته‌اند که منظور ایشان این بوده که از کشورهای بریکس و کشورهای که با ما رابطه خوبی دارند، عضوگیری کنیم، که این هم نشدنی است. مصوبه اخیر FATF که تصویب شد، تداوم حضور ایران، کره شمالی و میانمار را مجدداً اعلام کرد و سپس تأکید کرد که کشورهای عضو در مبادلات پولی و بانکی با این کشورها باید ضوابط گروه اقدام مالی را رعایت کنند. معنی این مصوبه این است که کشورهای چین، برزیل، عربستان، هند و پیمان شانگهای که عضو بریکس هستند، باید ضوابط گروه اقدام مالی را رعایت کنند. کشورهای چین و هند از ارکان اصلی گروه اقدام مالی FATF هستند، مگر می‌توانند ضوابط را کنار بگذارند.

او عنوان کرد: بنده چندین بار گفتیم اما متأسفانه برداشت‌های غلطی از آن شده است، اگر ما بخواهیم اقدامات پولی و مالی روان و بین‌المللی داشته باشیم و با بانکهای معتبر جهان کار کنیم، باید در FATF باشیم. برخی عنوان می‌کنند FATF در درجه دوم است، بله چون تحریم مهمتر است چون همه بانک‌ها را شامل می‌شود اما FATF می‌تواند با چند بانک کوچک نیز کار کرد ولی واقعیت این است که هر دو این موضوعات مهم است. رئیس اسبق بانک مرکزی گفت: شماری در جهان پیدا کنید که بدون روابط گسترده اقتصادی بین‌المللی و بدون اینکه روابط پولی و بانکی روان با دنیا داشته باشد به توسعه رسیده باشد. اینها لازمه توسعه است و وقتی تمام ارتباطات بانکی قطع شده نمی‌توان در کشور سرمایه‌گذاری کرد و یا منابع را جمع و یا آن را منتقل کرد.

همتی افزود: همه کارها را باید با بانک انجام داد و اولین چیزی که بانک‌های خارجی برای رابطه کارگزاری از ما می‌خواهند، این است که ضوابط کشور درباره پولشویی است و آن را رعایت می‌کنیم یا نه.

او ادامه داد: بنده فکر می‌کنم دوستان در این زمینه یا شوخی کرده‌اند و همینطوری حرفی را فرموده‌اند. مثلاً می‌توان سوئیفت دیگری ایجاد کرد، در زمانی که من در بانک مرکزی بودم با همکاری سپاه آن را ایجاد کردیم تا بتوانیم با روسیه و چند کشور منطقه CIS کار کنیم اما واقعیت این است که نمی‌تواند بین‌المللی باشد. سوئیفت یعنی اینکه همین الان اراده کنیم و از یکی از شعب بانکی شهرهای ایران پولی را به یکی از بانک‌های اروپایی و آمریکایی و حتی کشور چین حواله کنیم ولی اکنون نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم. وقتی نمی‌توانیم چنین کاری را انجام دهیم، فایده‌ای ندارد چون در یک دایره محدود قرار گرفته‌ایم.

همتی افزود: این مسائل برای یک دوره موقت خوب است، بنده اعلام می‌کنم در فشار حداکثری برای عزت مردم و نشان دهیم که مقاومت می‌کنیم در کوتاه‌مدت خیلی خوب است و باید انجام دهیم و ما هم در دوره خود انجام دادیم و بقیه نیز باید انجام دهند ولی نگوییم که این بهترین راه است؛ چون بهترین راه برای رسیدن به توسعه و پیشرفت در رقابت فعلی جهانی نیست.

نگاه کارشناس

مهدی عبقری دبیر سابق انجمن واردکنندگان موبایل:

ورود موبایل با ارز صادراتی بازار را به هم ریخت

موسوی شبیه‌کاری بوده که کوروش کمپانی انجام داده است؟
من اطلاعات دقیقی در این مورد ندارم. براساس موجی که راه افتاده احتمال دارد این شرکت نیز همان کار را انجام داده است. من سری به صفحه این شرکت زدم دیدم که فروش اقساطی نیز دارند برای همین مطمئن نیستم که بگویم دقیقاً مانند کوروش کمپانی عمل کرده است اما اینکه مدعی است واسطه‌ها را دور زده و زیر قیمت بقیه گوشی را ارائه می‌کند، کذب محض است.

۴می‌توان کاری که شرکت موبایل موسوی انجام داد را «دامپینگ» محسوب کرد؟
بله. ما شاهدی یک و فروش بودن گوشی‌های برند آیفون که در بازار عرضه می‌شود، هستیم، پس یا واردکننده کالا اطلاع دارد که گوشی‌های وارداتی این مشکل را دارند که بنده معتقد هستم قطعاً اطلاع دارند پس تخلف کرده‌اند. یا به دلیل اینکه در این حوزه تخصص ندارد پس اطلاع ندارد که گوشی‌ها چه مشکلی دارند اما به خاطر سود بیشتر کالایی را وارد کرده که اصالت ندارد، مثلاً گوشی ۱۳ پرو مکس حدود ۱۸ ماه است که در هیچ جای دنیا تولید نمی‌شود و دیگر چنین گوشی‌ای وجود ندارد پس وقتی با چنین تیراژی وارد ایران می‌شود قطعاً ری‌پک شده یا فروش است. جدیداً تقلب دیگری نیز صورت می‌گیرد به این صورت که برچسب پشت جعبه آنها در دومی یا کشور خودمان عوض می‌شود که تخلف مضاعفی است. بنابراین موضوع خیلی گنگ است، واقعیت این است که در بحث کوروش کمپانی نیز به موضوع اصلی نرسیدیم که کالای خود را در ۱۵ ماه گذشته از کجا تأمین می‌کرده است و آنچه باعث تضییع حق واردکنندگان ما شده، همین است. واردکننده واقعی کالای سلامت را با قیمت بالاتری از آنچه این شرکت‌ها اعلام می‌کنند اما چون مردم عادی به صورت کارشناسی گوشی نمی‌خرند به صرف اینکه یک شرکت گوشی را ارزان‌تر می‌فروشد این ذهنیت برای آنها ایجاد می‌شود که آنکه گران‌تر می‌فروشد می‌خواهد سود بیشتری از آنها بگیرد اما اینگونه نیست و با قیمت اصلی کالا را به مشتری می‌فروشد.

۴چه نهادهایی بایده به این موضوع نظارت کنند؟
اصولاً نباید این ماجرا را به بازرگانی محدود کرد چون هر فردی می‌تواند یک شرکت تأسیس کند و کارت بازرگانی بگیرد اما نهادهای نظارتی به اتحادیه‌ها مربوط هستند چون اتحادیه‌های صنفی بازرسی دارند و در ماه چند عضو خود را بازدید و بازرسی می‌کنند. البته من نمی‌دانم در چند ماه گذشته شکایتی بوده یا خیر اما شنیدم که سازمان تعزیرات اعلام کرده که شرکت کوروش کمپانی هیچ شکایتی نداشته است. در صورت شکایت از اینگونه شرکت‌ها سازمان تعزیرات می‌تواند ورود پیدا کند و در بحث خدمات نیز می‌توان به سازمان حمایت از مصرف‌کننده رجوع کرد اما چون اکثر این شرکت‌ها و افرادی که موبایل می‌فروشند چه در تهران و چه در شهرستان‌ها دارای جواز کسب هستند، موضوع آنها به اتحادیه‌های صنفی برمی‌گردد.

۴هم‌اکنون یک واردکننده رسمی موبایل ارز خود را از چه کانالی تأمین می‌کند؟
واردکننده رسمی برای کالای زیر ۶۰۰ دلار از ارز نیما استفاده می‌کند که حدود ۳۹ هزار تومان است و باید بر همین اساس قیمت‌گذاری کند. به همین دلیل شاهد این هستیم که حتی اگر در بازار نوسان قیمت داشته باشیم اما کالای زیر ۶۰۰ دلار با افزایش قیمت مواجه نمی‌شود. کالای بالاتر از ۶۰۰ دلار از طریق ارز حاصل از صادرات تأمین می‌شود که طبیعتاً با ارز آزاد محاسبه می‌شود و نوسان قیمت دارد. البته این گوشی‌های همراه، تعداد زیادی ندارند و تنها شامل کل برند اپل و دو مدل سامسونگ می‌شود. بازار موبایل زیر ۶۰۰ دلار یک بازار کاملاً رقابتی است و بیش از ۷۰۰ شرکت در آن فعالیت دارند و اساساً خیلی از آنها سود ۱۵ درصدی که قانونگذار گذاشته را نیز نمی‌گیرند و گاهی زیر ۵ درصد سود می‌گیرند چون بازار آنها رقابتی است و به وفور موبایل وارد کشور می‌شود و هیچ‌گاه شاهد کمبود موبایل در کشور نبوده‌ایم. همین رقابت جلوی خیلی از سوءاستفاده‌ها را می‌گیرد. ضمن اینکه ما باید در سامانه‌هایی فاکتور اصلی خود را ثبت کنیم تا بتوانیم ارز تخصیصی را بگیریم بنابراین نرخ فروش هر واردکننده کاملاً رصد می‌شود و همین باعث می‌شود شرکت‌های واردکننده تخلف نداشته باشند.

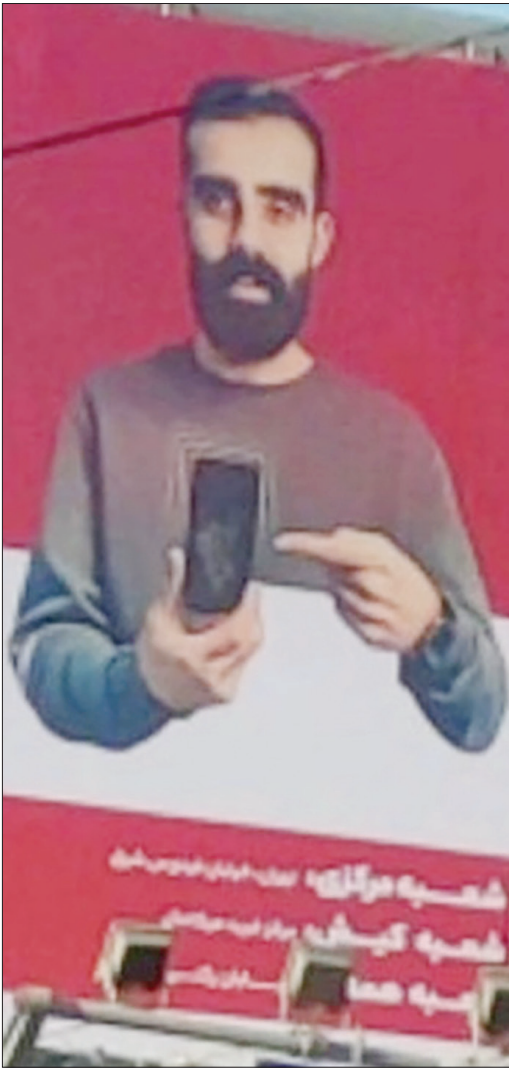

فروش تلفن همراه با برند اپل آن هم زیر قیمت بسیاری را برای خرید و سوسه کرد و البته قابل پیش‌بینی بود که یک جای کار می‌لنگد؛ تا اینجا کار پرای دو شرکت که تبلیغات وسیعی را انجام داده‌اند به میان کشیده شده و حالا این سوال مطرح است که آیا فعالیت آنها غیرقانونی بوده یا نه و چگونه مدعی هستند که می‌توانند گوشی را با قیمت غیرمعمول به دست مشتری برسانند. مهدی عبقری، دبیر سابق انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم جانبی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» به ابعاد مختلف این موضوع پرداخته و گفته برخی واردکنندگان موبایل با کارت شرکت‌های بازرگانی افراد دیگر موبایل وارد کرده‌اند. براساس قانون صادرکنندگان ایرانی این امکان را دارند که واردات گوشی بالای ۶۰۰ دلار انجام دهند که همین باعث شده تلفن همراه با ارز صادراتی و توسط افراد غیرمتخصص وارد کشور شود. عبقری همچنین گفته این افراد به خاطر سود بیشتر کالایی را وارد می‌کنند که اصالت ندارد و اینکه مدعی هستند واسطه‌ها را دور زده و زیر قیمت گوشی را ارائه می‌کنند، کذب محض است.

۴شرکت موبایل موسوی مجوز فعالیت داشت؟

این شرکت هیچ‌گونه عضویتی در انجمن واردکنندگان تلفن همراه ندارد. اتفاقی در یک‌سال‌ونیم گذشته به اصطلاح مد شده پیش فروش گوشی‌های آیفون و همچنین تعدادی از برندهای دیگر است که توسط برخی افراد انجام می‌گیرد. توضیحی که باید داد این است که از یک‌سال‌ونیم گذشته حیطه واردات کالا با قیمت بالای ۶۰۰ دلار به بهانه ورود ارز حاصل از صادرات عملاً از دست واردکنندگان تلفن همراه خارج شده است. با توجه به اینکه واردکنندگان واقعی موبایل اصلاً کالایی ندارند که صادر کنند از بازار موبایل فاصله گرفته‌اند، هر چند در ماه‌های گذشته برخی واردکنندگان موبایل به این سمت رفته‌اند که با کارت شرکت‌های بازرگانی افراد دیگر موبایل وارد کنند، ناگفته نماند که قوانین قضایی و اقتصادی کشور این کار را منع کرده است چون معنی آن اجازه کردن کارت بازرگانی است. با توجه به اینکه افرادی که در کار خرید و فروش موبایل هستند آشنایی با کالاهای صادراتی و بازار فرامزی ندارند، احتمال اینکه بازار اصلی صادرکنندگان موبایل را تحت الشعاع قرار دهند نیز بسیار است. صادرکنندگان کشور امکان وارد کردن گوشی بالای ۶۰۰ دلار را دارند اما همین نیز مغایر قانون است چون تلفن همراه یک کالای تخصصی است و اساساً شرکت‌هایی که می‌خواهند واردات گوشی داشته باشند باید مراحل راطی کنند اما شاهد این هستیم که برندها سامسونگ و آیفون با ارز وارداتی و توسط افراد غیرمتخصص تأمین وارد کشور می‌شوند. ناهماهنگی‌ها از این جهت است که صادرکنندگان عزیز ما با بازار مصرفی ایران آشنایی ندارند و همین باعث شده تا در یک سال گذشته شاهد ورود موبایل‌های «ری‌پک» و «فرش شده» زیادی باشیم، از طرف دیگر آنها به افراد اعتماد می‌کنند و کارت بازرگانی خود را در اختیار آنها قرار می‌دهند که باعث شده سوءاستفاده‌کنندگان در شهرستانها یا تهران گوشی‌ها را پیش‌فروش کرده و یا خرید و فروش‌های متقلبانه انجام دهند که شاهد کلاهبرداری آنها بوده‌ایم. البته من در مورد شرکتی که شما نام بردید اطلاعات کاملی ندارم و نمی‌دانم کار آنها به چه صورت بوده و باید صبر کنیم تا برای ما مشخص شود که فعالیت این شرکت به چه صورت بوده و بعد نظر خود را اعلام کنیم. صاحب شرکت مدعی است که خودش ان واردکننده هستند و من نمی‌توانم این موضوع را تکذیب یا تأیید کنم اما چیزی که به صورت عینی شاهد هستیم این است که کالایی با نام شرکت ایشان وارد نشده است که حلال‌ممکن است برخی شرکت‌های صادراتی کالاهای او را وارد کرده باشند. نکته دیگر اینکه این شرکت‌ها گوشی تلفن همراه را به صورت پیش‌فروش و یا با امتیاز خاص واگذار می‌کنند که در این امتیازهای خاص بحث وجود دارد؛ مثلاً مدعی هستند که برای ورود گوشی آیفون ۱۳ معمولی که قیمت آن ۶۴۵ دلار است و ارز آن از ارز صادرات که به قیمت بازار آزاد است تأمین شده و نیما نیست، واسطه‌ها را دور زده‌اند در صورتی که اصلاً واسطه‌ای وجود ندارد چون اصلاً شرکت اپل هیچ فروش مستقیمی به ایران و بازرگانان ما و حتی جهان ندارد چون به صورت «اپ استوری» فروش خود را انجام می‌دهد.

۴چقدر شبیه کاری شرکت موبایل

۳صدای کلاهبرداری‌ها تا چند ماه آینده مثل بمب منفجر می‌شود

رئیس مرکز تجارت جهانی ایران نسبت به تبلیغات برخی شرکت‌ها در صداوسیما هشدار داد و به تسنیم گفت: «طبق اطلاعات واصله، هنوز تعدادی شرکت در حال فعالیت هستند که نوع فعالیت آنان مشکوک و دارای شانیه است و به نظر می‌رسد که تا چند ماه آینده سروصدای سوءاستفاده و به‌نوعی کلاهبرداری آنان نیز مثل بمب منفجر خواهد شد».

محمدرضا سبزی‌علیپور توضیح داده که این شرکت‌ها در ظاهر در حال فعالیت سالم و بی‌شبهه هستند و تبلیغات آنان نیز هم‌روزه در رسانه‌ها به چشم می‌خورد و تعدادی از سلب‌ریتی‌ها نیز برای شناساندن این شرکت‌ها و جلب اعتماد مردم‌برای این مجموعه‌ها تبلیغ می‌کنند.

او گفت: «روش کار این شرکت‌ها به این شکل است که کالای قسطی را به مردم فروخته و به‌جای آن چک‌های بلندمدت چندساله و ظاهرآ بدون سود و ضامن می‌گیرند. تا اینجا کار، همه چیز عادی است و خریدار و فروشنده هر دو راضی هستند و به نظر می‌رسد که این شرکت‌ها کالاهای خود را به صورت امانی و با بلندمدت از اشخاص، شرکت‌ها و کارخانجات خریداری و تحویل می‌گیرند و پول نقدی نمی‌پردازند».

علیپور اما این برپرسش را مطرح کرده که اگر این شرکت‌ها همه کالاهای خود را با اقساط بلندمدت می‌فروشند و از هیچ‌کس پول نقد نمی‌گیرند پس هزاران میلیارد تومان پول تبلیغات صداوسیما و رسانه‌ها را که باید به صورت نقدی پرداخت کنند، از کجا تأمین می‌کنند؟ مشخص است که اینگونه شرکت‌ها که به صورت وسیع کالا به فروش می‌رسانند و در ازای آن چک دریافت می‌کنند، در حقیقت با تحویل چک‌های خریداران که بدون هیچ ضامنی از آنها گرفته شده به بانک‌ها، از آنان «خرید دین» می‌کنند که می‌تواند در آینده باعث ایجاد بسیاری از پرونده‌های قضایی شود.

در این روزنامه باشد تا مطالب دقیق و درست به جامعه منتقل شود.

توضیح هم‌میهن: در گزارش روزنامه هم‌میهن برخلاف اظهارات روابط عمومی بانک مرکزی، به گفته‌های محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی که تأکید بر ایجاد FATF کشورهای بریکس است، کامل پرداخته شده است.

کشورهای عضو بریکس در FATF عضویت دارند و ملزم به رعایت ضوابط این گروه اقدام مالی هستند بر این اساس در گزارش روزنامه هم‌میهن تأکید شده بود که ایجاد پیمانی مشترک و جداگانه از FATF با توجه به شرایط شرکت‌ها وجود ندارد. نمی‌توان از بریکس انتظار معجزه برای ایران را داشت؛ اینکه بتوانیم به‌واسطه عضویت در این پیمان بین‌المللی از سد بلند تحریم‌ها عبور کنیم، با هم‌پیمانان بریکس داورست کرده و از باب‌ت‌گشت درآمد‌هایمان هم دل‌مشغولی نداشته باشیم. به بیانی دیگر باید گفت عضویت در بریکس خوب است، اما عضویت در FATF ضرورت دارد؛ هنگامی که از «ضرورت» بی‌بهره‌ایم، «خوب» هم چندان به کارمان نمی‌آید و برخلاف تصورات و نظریه‌هایی که مطرح می‌شود تا زمانی که تمهیدی برای گذر از تحریم‌های مالی نیاندیشیم، دستمان از خوان نعمت بریکس هم کوتاه خواهد ماند.

البته نگاهی به تاریخچه گروه ویژه اقدام مالی پول شویی (FATF) نشان می‌دهد که این گروه نیز در سال ۱۹۸۹ در نشست سران جی ۷ در پاریس برای مبارزه با مشکل رو به رشد پول شویی تأسیس شد. نیروی ویژه موظف به مطالعه روندهای پولشویی، نظارت قانونی و اجرای قوانین مالی در سطوح ملی و بین‌المللی شده است. این سازمان در زمان ایجاد شامل ۱۶ عضو بوده است. هم‌اکنون نیز پیشنهادات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در گروه بریکس در حال بررسی است. گفتنی است بانک مرکزی در راستای تقویت دیپلماسی بانکی و پولی با کشورهای مختلف و همچنین در جهت دلارزدایی با همکاری دستگاه دیپلماسی خارجی فرایند عضویت در سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای را آغاز کرده و تلاش می‌کند تا از طریق پیمان‌های دو و چندجانبه بستر لازم را برای کاهش وابستگی کشور به دلار و استفاده از ارزهای چهارنوازی دیگر و یا واحد پول کشورهای مبدأ وارداتی فراهم کند.

در خاتمه ذکر این نکته ضروری است که روابط عمومی بانک مرکزی ضمن تکذیب این برداشت نادرست روزنامه هم‌میهن از اظهارات دکتر فرزین در مراسم اختتامیه همایش اقتصاد مقاومتی تمامی همکاران رسانه‌ای را به رعایت دقت در انتشار اخبار دعوت می‌کند و آمادگی دارد تا یاری‌رسان صاحبان قلم و رسانه

را داشته باشند و با اعتماد به یکدیگر از یک نظام پیام‌رسان استفاده کنند، یا حتی چه اشکالی دارد «اعضای بریکس برای خود یک FATF داشته باشند و نهادی باشد که بر مسائل مبارزه با پولشویی آنها نظارت کند که این موضوع هم از سوی ایران پیشنهاد شده است و لذا با توجه به تحولاتی که رخ داده است، این موضوعاتی است که می‌توان در «بریکس» آن را دنبال کرد.» همانطور که در ویدئو منتشر شده رئیس کل در رسانه‌ها نیز مشخص است، دکتر فرزین از بیان این پیشنهاد ایران به اعضای بریکس خبر می‌دهد و می‌گوید: پیشنهاد ما به روسیه به عنوان رئیس دوره‌ای بریکس در حال بررسی است. می‌توان پول و نهادهای مشترک و نظام‌هایی مثل سوئیفت و FATF برای خودمان در بریکس ایجاد کنیم و به سمت مبادلات پولی با کشورها حرکت کنیم. لازم به ذکر است برخلاف این تحلیل روزنامه هم‌میهن به نقل از برخی فعالان بخش خصوصی مبنی براینکه «در صورت عدم پیوستن به FATF به دلیل تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران، دیگر سیستم بانکی کشور قادر به ادامه همین فعالیت‌های اندک خود در سطح جهانی هم نخواهد بود و به‌طور کامل طرد می‌شود»، باید گفت که از ابتدای سال تا پایان بهمن ماه ۱۴۰۲ تأمین و تخصیص ارز برای تأمین کالاها و خدمات کشور از مرز ۷۳ میلیارد دلار گذشته است.